



MINISTERUL FINANTELOR
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ
DIRECȚIA GENERALĂ REGIONALĂ A FINANTELOR PUBLICE IAȘI
ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ A FINANTELOR PUBLICE IAȘI



Modificări aduse Codului fiscal, precum și Normelor de aplicare ale Codului fiscal prin Legea nr. 88/2023 și prin H.G. nr.653/2023



21 septembrie 2023

AGENDA

1 Cadrul legislativ

2 Scutiri cu drept de deducere introduse prin Legea nr. 88/2023

3 Condițiile de aplicare a scutirilor de taxă

4 Procedura de restituire a TVA aferente anumitor achiziții de bunuri și servicii efectuate de entități nonprofit

1 Cadrul legislativ



LEGE nr. 88 din 11 aprilie 2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M.O. nr. 310 din 12 aprilie 2023)



HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 653 din 3 august 2023 pentru modificarea și completarea titlului VII "Taxa pe valoarea adăugată" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 (M.O. nr. 722 din 04 august 2023)



ORDINUL MINISTRULUI FINANTELOR nr. 2.438 din 25 august 2023 pentru aprobarea Procedurii de restituire a TVA aferente achizițiilor de bunuri sau servicii efectuate de entitățile nonprofit, pentru care se aplică scutirea de taxă conform art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M.O. nr. 788 din 01 septembrie 2023)

2 Scutiri cu drept de deducere introduse prin Legea nr. 88/2023

Prin Legea nr. 88/2023, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 310, Partea I, din data de 12 aprilie 2023, au fost introduse la art. 294 alin. (5) din Codul fiscal patru noi tipuri de scutiri cu drept de deducere care vizează o serie de operațiuni precum construcția, reabilitarea, modernizarea unităților spitalicești, precum și dotarea acestora cu echipamente, aparate, dispozitive, materiale și consumabile.

Aceste modificări au intrat în vigoare de la 11 iunie 2023.

- Scutirea se aplică pentru:

a) serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești din rețeaua publică de stat, precum și serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești prestate către entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de ANAF în baza prevederilor art. 25 alin. (4¹), dacă acestea sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit sau celor din rețeaua publică de stat, după caz;

b) livrările de echipamente medicale, aparate, dispozitive, articole, accesorii și echipamente de protecție, materiale și consumabile de uz sanitar, destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap, bunuri esențiale pentru compensarea și depășirea handicapurilor, altele decât cele prevăzute la lit. c) și d), precum și adaptarea, repararea, închirierea și leasingul unor astfel de bunuri, efectuate către unități spitalicești din rețeaua publică de stat, precum și cele efectuate către entități nonprofit înscrise în Registrul public organizat de ANAF în baza art. 25 alin. (4¹), dacă acestea sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit sau celor din rețeaua publică de stat, după caz;

c) livrarea de proteze și accesorii ale acestora, cu excepția protezelor dentare scutite de taxă conform art. 292 alin. (1) lit. b);

d) livrarea de produse ortopedice.

Scutirile prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. a)-b) din Codul fiscal, respectiv cele destinate unităților spitalicești se aplică diferit în funcție de statutul beneficiarului.



Beneficiar unitate spitalicească din rețeaua publică de stat sau, după caz, instituția/autoritatea publică centrală sau locală, care asigură finanțarea acestora este scutirea se aplică direct prin facturare fără TVA de către furnizor/prestator.

Din documentele publice care au însoțit actul normativ (Raportul Comisiei pentru buget finanțe și bănci 4c-2_146/24.02.2023 Legea 88_2023) rezultă că în cazul unităților spitalicești din rețeaua publică de stat s-a propus o scutire directă, întrucât furnizorii/prestatorii nu au probleme în a identifica un spital de stat, nefiind necesare certificate de scutire de TVA. Simpla dovadă că se facturează către un spital de stat/instituție sau autoritate publică finanțatoare (pentru care este de altfel obligatorie și emiterea e-facturii) este suficientă pentru ca furnizorii/prestatorii să aplice scutirea directă de TVA, adică să nu înscrie TVA colectat pe aceste facturi dar, pentru facturile din aval corespunzătoare, să beneficieze de dreptul de deducere, fiind vorba de o scutire directă cu drept de deducere. În acest sens se menționează că deducerea de TVA pentru achizițiile din aval este reglementată de art. 297 alin. (4) lit. c) din Codul fiscal.

Fiind condiționate de statutul beneficiarului, scutirile directe nu se aplică pe tot lanțul de livrare. Astfel, pentru importul sau achiziția intracomunitară de către distribuitorii de produse prevăzute de art. 294 alin. (5) lit. b), sau livrarea din țară de către producători către distribuitori sau alți comercianți, nu se va aplica scutirea de TVA, ci cota standard de TVA.

Numai livrările acestor produse către unitățile spitalicești prevăzute de art. 294 alin. (5) lit. b) beneficiază de scutire directă cu drept de deducere.



Beneficiar entitate nonprofit este scutirea se aplică indirect.

Furnizorul/prestatorul de bunuri/servicii facturează cu TVA, iar entitatea nonprofit solicită restituirea TVA de la bugetul de stat. Entitatea nonprofit are obligația de a utiliza TVA restituită exclusiv pentru finanțarea achizițiilor de bunuri și/sau servicii prevăzute de scopul scutirii.

Scutirile prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. c)-d) din Codul fiscal reprezintă livrări de proteze, cu excepția celor dentare, accesorii ale acestora, produse ortopedice, care erau prevăzute la art. 291 alin. (2) lit. a)-b) cu cota redusă de 9%.

è Începând cu 11 iunie 2023, aceste livrări sunt scutite cu drept de deducere pe tot lanțul de livrare, indiferent de statutul beneficiarul care le achiziționează;

è Proteza medicală este un dispozitiv medical destinat utilizării personale exclusive care amplifică, restabilește sau înlocuiește zone din țesuturile moi ori dure, precum și funcții ale organismului uman; acest dispozitiv poate fi intern, extern sau atât intern, cât și extern. Accesoriul unei proteze este un articol care este prevăzut în mod special de către producător pentru a fi utilizat împreună cu proteza medicală.

è Produsele ortopedice sunt protezele utilizate pentru amplificarea, restabilirea sau înlocuirea țesuturilor moi ori dure, precum și a unor funcții ale sistemului osteoarticular, ortezele utilizate pentru modificarea caracteristicilor structurale și funcționale ale sistemului neuromuscular și scheletic, precum și încălțăminte ortopedică realizată la recomandarea medicului de specialitate, mijloacele și dispozitivele de mers ortopedice, precum fotolii rulante și/sau alte vehicule similare pentru invalizi, părți și/sau accesorii de fotolii rulante ori de vehicule similare pentru invalizi.



è Lentilele de corecție aeriene cu dioptrie și, respectiv, lentilele de contact cu dioptrie se încadrează în categoria protezelor medicale, astfel cum sunt definite acestea din punct de vedere al legislației în domeniul TVA;

è Ramele de ochelari se cuprind în categoria accesoriilor protezelor medicale, numai în măsura în care sunt dispozitive medicale cu marcaj CE, destinate specific pentru susținerea lentilelor de corecție aeriene cu dioptrie.

Documentul care atestă că ramele de ochelari sunt dispozitive medicale cu marcaj CE este declarația de conformitate a producătorului, în care se precizează conformitatea dispozitivului medical cu Directiva 93/42/CEE privind dispozitivele medicale, transpusă prin Hotărârea Guvernului nr. 54/2009 privind condițiile introducerii pe piață a dispozitivelor medicale.

è Serviciile de manoperă - sunt incidente prevederile pct. 23 alin. (1) din Normele metodologice date în aplicarea art. 280 alin. (4) din Codul fiscal

În condițiile în care prestarea de servicii de manoperă nu constituie pentru client un scop în sine ci un mijloc de a beneficia în cele mai bune condiții de livrarea principală realizată (livrarea de proteze și acesorii ale acestora), prestarea de servicii efectuată (operațiuni accesorie livrării) beneficiază de tratamentul fiscal al operațiuni principale referitoare printre altele și la scutirea de TVA.

3 Condițiile de aplicare a scutirilor de taxă

= Pentru serviciile de construire, reabilitare, modernizare de unități spitalicești din rețeaua publică de stat, pentru care beneficiarul este unitatea spitalicească din rețeaua publică de stat sau, după caz, instituția/autoritatea publică centrală sau locală, care asigură finanțarea acesteia, potrivit legii, justificarea scutirii de taxă se realizează cu documentația în baza căreia sunt prestate aceste servicii, cum ar fi contractele încheiate cu beneficiarul.

= Pentru livrările de echipamente medicale, aparate, dispozitive, articole, accesorii și echipamente de protecție, materiale și consumabile de uz sanitar, precum și pentru adaptarea, repararea, închirierea și leasingul unor astfel de bunuri, efectuate către unități spitalicești din rețeaua publică de stat, scutirii de taxă se aplică direct, prin facturare fără TVA, pe baza declarației pe propria răspundere a reprezentantului legal al unității spitalicești din care să rezulte că bunurile respective sunt destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap, bunuri esențiale pentru compensarea și depășirea handicapurilor.

= Pentru livrările de echipamente medicale, aparate, dispozitive, articole, accesorii și echipamente de protecție, materiale și consumabile de uz sanitar, precum și pentru adaptarea, repararea, închirierea și leasingul unor astfel de bunuri, facturate către o instituție/autoritate publică centrală sau locală, scutirea de taxă se aplică direct, prin facturare fără TVA, pe baza unei declarații pe propria răspundere a reprezentantului legal al instituției/autorității publice centrale sau locale respective din care să rezulte că bunurile/serviciile achiziționate sunt destinate unei unități spitalicești din rețeaua publică de stat pentru care aceasta asigură finanțarea și a declarației prevăzute la alin. (2) a reprezentantului legal al unității spitalicești din rețeaua publică de stat beneficiare.

= În cazul importului de bunuri prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal, scutirea de TVA se aplică pentru operațiunile realizate direct de către unitatea spitalicească din rețeaua publică de stat sau de către instituția/autoritatea publică centrală sau locală care asigură finanțarea acestora, pe baza declarațiilor pe propria răspundere prevăzute la pct.65¹ alin. (2),(3), după caz, care se depun la organul vamal competent la momentul importului.

= În cazul achiziției intracomunitare de bunuri prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal, scutirea de TVA se aplică pentru operațiunile realizate direct de către unitatea spitalicească din rețeaua publică de stat sau de către instituția/autoritatea publică centrală sau locală care asigură finanțarea acesteia, pe baza declarațiilor prevăzute la la pct.65¹ alin. (2),(3), după caz, care se păstrează în evidențele beneficiarului, în vederea justificării scutirii de TVA.

= Hotărârea Guvernului nr. 653/2023 nu prevede un model de declarație pe propria răspundere. Aceasta trebuie întocmită astfel încât să asigure corelarea cu bunurile/serviciile din factura furnizorului/prestatorului pentru care se aplică scutirea.

Pentru aplicarea unitară a acestor prevederi legale a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor, secțiunea Domenii/Fiscalitate/Impozite și taxe/Info TVA/Comunicate, "Comunicatul privind aplicarea scutirilor de TVA prevăzute de Legea nr. 88/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal".

DISPOZIȚII TRANZITORII

Scutirea de TVA pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii prevăzute la art. 294 alin. (5) din Codul fiscal, efectuate către unitatea spitalicească din rețeaua publică de stat sau, după caz, către instituția/autoritatea publică centrală sau locală care asigură finanțarea acesteia, potrivit legii, în perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a Legii nr. 88/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se aplică dacă furnizorii/prestatorii fac dovada destinației bunurilor/serviciilor prin orice probă și mijloc de probă prevăzute de lege, inclusiv prin, dar nu limitat la, contractele și declarațiile pe propria răspundere prevăzute la art. I pct. 6.

4 Procedura de restituire a TVA aferente anumitor achiziții de bunuri și servicii efectuate de entități nonprofit, pentru care se aplică scutirea de taxă conform art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 227/2015

În vederea restituirii taxei, entitatea nonprofit trebuie să depună la organul fiscal competent o cerere de restituire a TVA - ANEXĂ la procedură OMF nr. 2438/2023, însoțită de următoarele documente:



- a) un borderou al achizițiilor - care să cuprindă următoarele informații: denumirea, numărul și data documentului, valoarea fără TVA, valoarea TVA, valoarea inclusiv TVA
- b) copii de pe facturile în care sunt consemnate bunurile și serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea;
- c) copii de pe declarațiile vamale de import, în cazul bunurilor importate;
- d) copii de pe bonurile fiscale emise, a căror valoare individuală, inclusiv TVA, nu este mai mare de 100 de euro;
- e) documentele din care rezultă că bunurile/serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea TVA sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate au această destinație;
- f) documentele din care rezultă că bunurile/serviciile achiziționate pentru care se solicită restituirea TVA sunt donate/puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat, respectiv contractul de donație/punere la dispoziție cu titlu gratuit și procesul-verbal de predare-primire, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate au această destinație;
- g) declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal al entității nonprofit din care să rezulte că bunurile prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal sunt destinate în mod normal utilizării în domeniul îngrijirilor de sănătate sau pentru utilizarea de către persoanele cu handicap, bunuri esențiale pentru compensarea și depășirea handicapurilor.

= Organul fiscal competent - organul fiscal în a cărui evidență fiscală este înregistrată entitatea nonprofit care are dreptul să solicite restituirea.

= Termen - Entitățile nonprofit pot solicita restituirea taxei pe valoarea adăugată în termen de 90 de zile de la încheierea lunii calendaristice pentru care se solicită restituirea, astfel:

a) pentru bunuri ce le-au fost livrate sau servicii care au fost prestate în beneficiul lor în cursul lunii pentru care se solicită restituirea, în cazul în care bunurile/serviciile achiziționate sunt destinate unităților spitalicești deținute și exploatate de entitatea nonprofit;

b) pentru bunuri ce le-au fost livrate sau servicii care au fost prestate în beneficiul lor, care sunt donate/puse gratuit la dispoziția unităților spitalicești din rețeaua publică de stat în cursul lunii pentru care se solicită restituirea.



În situația în care entitățile nonprofit nu au depus în termenul recomandat de 90 zile cererea și/sau documentația aferentă este posibilitatea repunerii în termen a cererii de restituire, în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a cere restituirea, respectiv de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituirea taxei. - cu aprobarea Directorului general al DGRFP



Entitățile nonprofit trebuie să justifice respectarea destinației sumelor reprezentând TVA restituite de la bugetul de stat, inclusiv a sumelor care au fost compensate cu obligații fiscale ale entității, cu documente care să ateste achiziția ulterioară de bunuri/servicii prevăzute la art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Codul fiscal.

Informații suplimentare pot fi obținute prin:

CALL CENTER



031.403.91.60

FORMULARUL DE CONTACT



VĂ MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!